

جناب آقای دکتر رئیسی
رئیس محترم جمهوری اسلامی ایران

سلام علیکم،

احتراماً با توجه به اینکه در چند سال اخیر رهبر معظم انقلاب اسلامی در شعار ابتدای هر سال تأکید ویژه‌ای بر امر تولید داشته‌اند و با عنایت به این موضوع که جهش تولید داخلی سبب افزایش توان سیاسی و اقتصادی کشور در کنار کاهش بیکاری و بهبود شاخص‌های رفاهی جامعه می‌گردد، ضرورت توجه به امر تولید و مانع‌زدایی در این خصوص دوچندان گردیده است. در این خصوص، یکی از نهادهای اصلی تولید کالا، انرژی می‌باشد و امنیت انرژی، نقش تعیین‌کننده‌ای در حیات اقتصادی کشور ایفا می‌نماید و لازم است ارکان مختلف کشور اعم از وزارت‌خانه‌ها و سایر نهادهای ذیربط توجه ویژه‌ای به این موضوع داشته‌باشند، به ویژه در شرایطی که بر اساس گزارش‌های داخلی و بین‌المللی جایگاه ایران از نظر شاخص‌های مربوط به شدت انرژی و مصرف سرانه حامل‌های انرژی در جایگاه مطلوبی قرار ندارد.

کالای برق یکی از حامل‌های مهم انرژی است که در شرایط موجود به علت کندی روند سرمایه‌گذاری در بخش تولید در دولت قبل طی سال‌های گذشته، تقاضای آن از عرضه پیشی گرفته‌است و هر ساله شاهد بروز خاموشی در ایام اوج مصرف سال در کشور هستیم به نحوی که بر اساس اعلام وزیر محترم نیرو در فاصله یک ساله ابتدای سال ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۱ بالغ بر ۱۷ هزار مگاوات کسری توان عملیاتی برق در کشور ایجاد گردیده که با توجه به ارقام موجود در صورت عدم اصلاح الگوی مصرف در سال‌های آینده نیز این موضوع با شدت بیشتر تکرار خواهد گردید. در کنار این موضوع افزایش حجم بدهی‌های وزارت نیرو به بخش خصوصی (بالغ بر ۶۰ هزار میلیارد تومان) سبب کمبود منابع دولتی لازم به منظور توسعه بخش تولید و همچنین عدم رغبت پیمانکاران به مشارکت با دولت جهت جهش تولید برق گردیده است.

یکی از روش‌های پذیرفته شده و معمول در اقتصاد به منظور اصلاح الگوی مصرف و بهبود شرایط موجود استفاده از بسترهای مبتنی بر بازار است که تجربیات موجود در دنیا بیانگر موثر بودن این روش در

مدیریت سمت تقاضا می باشد. بازار سرمایه و به صورت خاص بورس انرژی ایران به عنوان یک شکل خود انتظام که فضای رقابتی و منصفانه به منظور کشف قیمت حامل های انرژی را فراهم آورده است، می تواند به عنوان یک بازوی اجرایی در زمینه کمک به قیمت گذاری منصفانه حامل های انرژی نقش بااهمیتی در کاهش شدت انرژی و همچنین حرکت صنعت انرژی کشور به سمت خصوصی سازی و کاهش تصدی گری دولت گردد.

لذا با توجه به در پیش بودن ایام اوج مصرف برق در کشور، پیشنهاد می شود با استفاده از ظرفیت بازار سرمایه، طرح پیشنهادی مهم کمیسیون اقتصادی به شرح ذیل که در پیوست به صورت کامل تشریح شده است مورد توجه قرار گرفته و با دستور جناب عالی عملیاتی گردد تا بهینه سازی مصرف برق و تسهیل تامین برق صنایع در شرایط اوج مصرف را به ارمغان آورد. محورهای مهم این طرح به شرح زیر است:

۱. امکان فروش برق صرفه جویی شده توسط مشترکین خانگی از طریق گواهی های صرفه جویی انرژی در بورس انرژی ایران

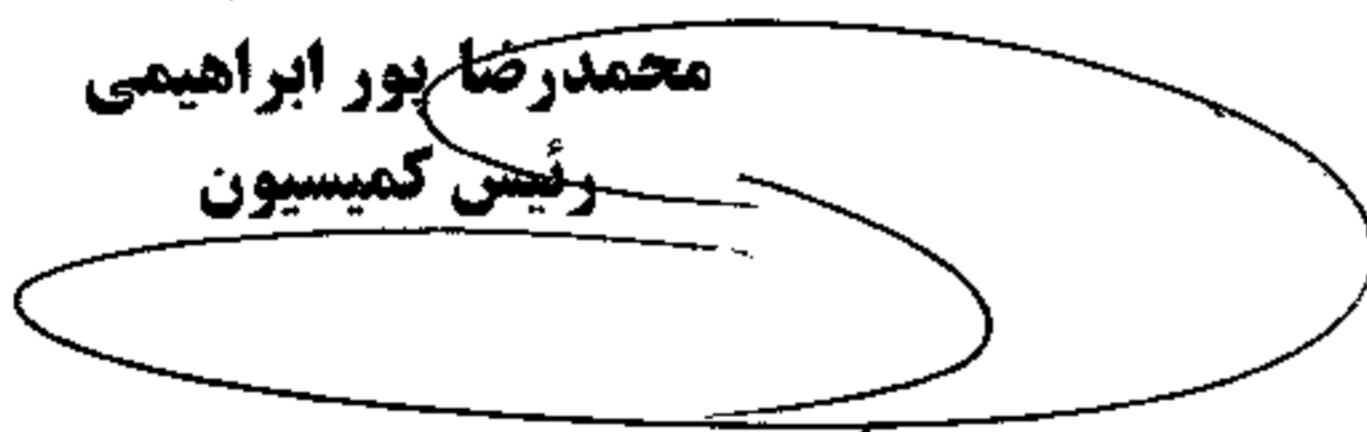
۲. فراهم سازی امکان واردات برق توسط نیروگاه های بخش خصوصی و عرضه آن در بورس

۳. ایجاد تابلو برق سبز در بورس انرژی ایران به منظور فروش برق نیروگاه های تجدیدپذیر به صنایع

با تقدیم احترام

محمدرضا پور ابراهیمی

رئیس کمیسیون

طرح‌های پیشنهادی جهت تامین برق صنایع بزرگ در دوران اوج بار شبکه برق از طریق بورس انرژی ایران

۱. امکان فروش برق صرفه جویی شده توسط مشترکین خانگی از طریق گواهی‌های صرفه جویی انرژی در بورس انرژی ایران

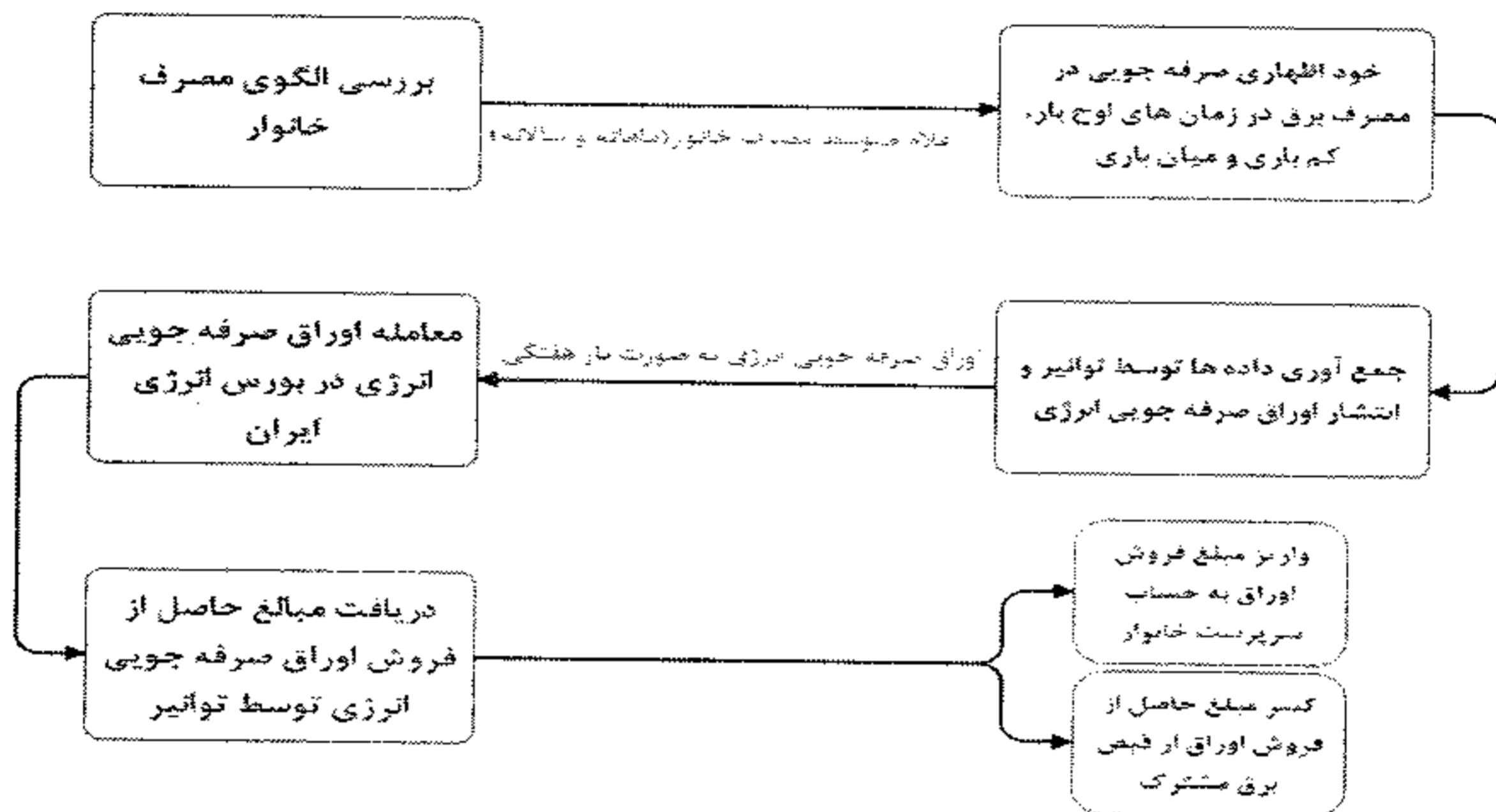
براساس آئین نامه اجرایی بازار بهینه سازی انرژی و محیط زیست مصوب شورای عالی کشور به شماره ۱۰۴۶۷۱۰ مورخ ۱۹/۱۲/۱۳۹۶ با تصویب کمیسیون تخصصی صرفه جویی انرژی ذیل کمیسیون شورای عالی انرژی کشور و شرایط صدور گواهی صرفه جویی انرژی برای طرح‌های بهینه سازی انرژی فراهم شده است. در راستای تامین برق مورد نیاز صنایع کشور در زمان اوج مصرف در شبکه سراسری برق ایران می توان از طریق این گواهی‌ها و بر اساس مدل زیر در راستای اصلاح الگوی مصرف مشترکین خانگی و تجاری استفاده نمود.
ویژگی‌های مدل پیشنهادی:

- ۱) تشویق به صرفه‌جویی در مصرف برق تمامی مشترکین اعم از خانگی و تجاری
- ۲) استفاده از ابزار اوراق گواهی صرفه‌جویی انرژی جهت تامین برق پایدار صنایع بزرگ
- ۳) افزایش پایداری و کاهش خاموشی‌های ناگهانی شبکه برق
- ۴) اجرای عملی سیاست تشویقی جهت اصلاح الگوی مصرف

جزئیات مدل پیشنهادی

در این روش ابتدا الگوی مصرف برق مشترکان خانگی و تجاری با بررسی داده‌های مصرف برق در گذشته به صورت میانگین سالانه یا ماهانه و با در نظر گرفتن اقلیم مشترک (حوزه های تعیین شده در تعرفه‌های سالانه برق) توسط شرکت توانیر استخراج و در قبوض به مشترکان اعلام می‌گردد. مشترکان با بررسی الگوی مصرف اعلامی و ظرفیت صرفه‌جویی خود، در سامانه خود اظهاری که توسط شرکت توانیر ایجاد شده است میزان برق صرفه‌جویی و نوع آن (میان باری، کم باری و پرباری) را اعلام می‌کنند. در مرحله بعد توانیر با همکاری شرکت مدیریت شبکه برق ایران با بررسی خوداظهاری‌ها، به میزان سرجمع صرفه‌جویی اعلامی توسط مشترکین خانگی و تجاری، اوراق گواهی صرفه‌جویی انرژی به صورت بار هفتگی در بورس انرژی منتشر می‌کند. این گواهی‌ها در بورس انرژی صرفاً توسط مصرف‌کنندگان بزرگ جهت تامین برق پایدار خریداری می‌شود و صنایعی که برق خود را از طریق این گواهی‌ها خریداری می‌نمایند مشمول برنامه ریزی های خاموشی برق قرار نگرفته و برق آن‌ها به صورت دائم و در همه شرایط تامین می‌گردد. مبلغ حاصل از فروش اوراق گواهی صرفه‌جویی انرژی مذکور به حساب سرپرست خانوار متناسب با میزان صرفه جویی محقق شده واریز می‌گردد یا مبلغ مذکور از صورت‌حساب قبض جاری ماه مشترک کسر می‌شود.

در صورتی که مشترکان نتوانند میزان صرفه جویی اعلامی در سامانه خود اظهاری را ایفا کنند، توانیر می‌تواند به میزان مابه-التفاوت مقدار صرفه جویی شده و مقدار اعلامی توسط خود مشترک، بر اساس قیمت روز کالای برق در بورس انرژی ایران از مشتری جریمه اخذ نماید. این مبلغ می‌تواند در قبوض مشترکین اعمال گردد.

شکل ۱- فلوجارت مدل تامین برق صنایع بزرگ در زمان اوج مصرف برق

بر اساس آمار موجود صنعت برق در سال ۱۳۹۹ متوسط مصرف هر خانوار در ماه ۲۵۷ کیلووات در ساعت بوده است که در راستای مدیریت مصرف وزارت نیرو متناسب با اقلیم مشترک بر اساس جداول زیر الگوی مصرف استاندارد را اعلام می‌نماید:

پیش بینی سال ۱۴۰۱	پیش بینی سال ۱۴۰۰	متوسط رشد ده ساله از ۸۸ تا ۹۸	سال ۹۸	سال ۹۹	
۱۰۲،۱۹۸	۹۷،۵۱۷	۴،۸۰	۸۸،۵۰۰	۹۳،۰۵۱	فروش برق خانگی (میلیون کیلووات ساعت)
۳۲،۶۴۴	۳۱،۳۸۸	۴،۰۰	۲۹،۴۲۷	۳۰،۱۸۱	مشترکین خانگی (هزار)
۳۲،۳	۳۲،۴	(۰،۱۰)	۳۲	۳۲	سهم مصرف مشترکین خانگی (درصد)
۲۶۱	۲۵۹	۰،۷۰	۲۵۱	۲۵۷	متوسط ماهانه مصرف مشترکین خانگی (کیلووات در ساعت)

الگوی مصرف اعلامی وزارت نیرو برای سال ۱۴۰۰ (کیلووات ساعت در ماه)			
منطقه	کم مصرف	مصرف متعارف	پر مصرف
ایام گرم منطقه گرمسیری ۱	۱۵۰۰ و کمتر	۳۰۰۰ و کمتر	بیش از ۳۰۰۰
ایام گرم منطقه گرمسیری ۲	۱۰۰۰ و کمتر	۲۰۰۰ و کمتر	بیش از ۲۰۰۰
ایام گرم منطقه گرمسیری ۳	۵۰۰ و کمتر	۱۰۰۰ و کمتر	بیش از ۱۰۰۰
ایام گرم منطقه گرمسیری ۴	۲۰۰ و کمتر	۴۰۰ و کمتر	بیش از ۴۰۰
ایام گرم منطقه عادی و ایام غیرگرم مناطق گرمسیر (خرداد تا شهرپور)	۱۵۰ و کمتر	۳۰۰ و کمتر	بیش از ۳۰۰
ایام غیرگرم منطقه عادی و ایام غیرگرم مناطق گرمسیر (بجز خرداد تا شهرپور)	۱۰۰ و کمتر	۲۰۰ و کمتر	بیش از ۲۰۰۰

۲. فراهم سازی امکان واردات برق توسط نیروگاه های بخش خصوصی و عرضه آن در بورس: در راستای تامین نیاز صنایع در شرایط اوج مصرف وزارت نیرو می تواند شرایطی را فراهم سازد که نیروگاه های خصوصی بتوانند راساً اقدام به واردات برق از کشورهای همسایه نموده و برق وارداتی را از بستر بورس انرژی ایران به مصرف کنندگان صنعتی بفروشند.

۳. ایجاد تابلو برق سبز در بورس انرژی ایران به منظور فروش برق نیروگاه های تجدیدپذیر به صنایع: با توجه به این موضوع که بر اساس بند ۱۵ تبصره ۱۵ قانون بودجه ۱۴۰۰ مصرف کنندگان بزرگ با قدرت قراردادی بیشتر از ۲ مگاوات ملزم به خرید ۵ درصد برق مصرفی خود از نیروگاه های تجدیدپذیر می باشند پیشنهاد می گردد بستر سازی های لازم به منظور حضور نیروگاه های تجدیدپذیر در تابلو برق سبز بورس انرژی ایران صورت پذیرد تا نیروگاه های مذکور بتوانند برق خود را به مشترکین صنعتی بر اساس قیمت های کشف شده در این تابلو عرضه نموده و وزارت نیرو با توجه به میزان فروش نیروگاه های مذکور وجه معامله را از سرجمع تعهداتی که به نیروگاه های تجدیدپذیر در قالب قراردادهای خرید تضمینی دارد کسر نماید.